Komisie Zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál na rokovania komisií Zastupiteľstva
Bratislavského samosprávneho kraja

PRACOVNÝ NÁVRH

Hĺbková obnova historických budov (energetická úspora budov) vo vlastníctve Bratislavského samosprávneho kraja – Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky

Materiál bude prerokovaný v nasledovných komisiách:

Finančná komisia
Komisia školstva, mládeže a športu
Komisia európskych záležitostí, regionálnej spolupráce a cestovného ruchu
Komisia sociálnych vecí
Komisia majetku, investícií a verejného obstarávania

Zodpovedné:

Ing. Patrícia Mešťan, MA
riaditeľka
Úradu Bratislavského samosprávneho kraja

Mgr. Barbora Lukáčová
riaditeľka Odboru stratégie, územného
rozvoja a riadenia projektov

Spracovatelia:

Ing. Ivan Magát
vedúci oddelenia riadenia projektov

Mgr. Jana Repáňová
referent oddelenia riadenia projektov

Bratislava
máj 2023

N á v r h u z n e s e n i a

UZNESENIE č. ...../2023
zo dňa 19. 05. 2023

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja po prerokovaní materiálu

A s c h v a ľ u j e

realizáciu projektov hĺbkovej obnovy verejných historických budov vo vlastníctve Bratislavského samosprávneho kraja prostredníctvom Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky

B u k l a d á

riaditeľke Úradu Bratislavského samosprávneho kraja zabezpečiť prípravnú fázu, následnú realizáciu a financovanie projektov hĺbkovej obnovy verejných historických budov vo vlastníctve Bratislavského samosprávneho kraja prostredníctvom Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky

Termín: každoročne k 31. 12.

D ô v o d o v á s p r á v a

Bratislavský samosprávny kraj (ďalej len „BSK“), na základe schváleného **Akčného plánu Úradu BSK na roky 2021-2023 pre implementáciu Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja 2021-2027 (s výhľadom do roku 2030)**, č. OSURaRP_4 - Zvýšenie energetickej efektívnosti spolu s adaptačnými opatreniami v objektoch a areáloch vo vlastníctve BSK (ďalej len „Akčný plán BSK“), Uznesením č. 387/2021 zo dňa 11.06.2021, plánuje predložiť Žiadosti o poskytnutie prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na obnovu verejných historických a pamiatkovo chránených budov.

Projekt je v súlade s:

- **Programovým vyhlásením kraja na roky 2022-2026** v oblasti životného prostredia, kde sa BSK zaviazalo, že „zrealizuje projekty zvýšenia energetickej efektívnosti verejných budov v kombinácii s adaptačnými opatreniami (zateplenie budov, zateplenie, resp. výmena striech, inštalácia obnoviteľných zdrojov energie a iné) v objektoch a areáloch vo vlastníctve BSK“. Aktivity súvisia s národnými cieľmi a celospoločenským smerovaním k energetickej neutralite;
- **Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja 2021-2027** (ďalej len „PHRSR“), ktorý v oblasti environmentálnej a energetickej efektívnosti hospodárstva navrhuje, okrem iného, prijať opatrenie znižovania energetickej náročnosti u existujúcich budov a výstavby ultranízkoenergetických, pasívnych a aktívnych budov a budov s takmer nulovou spotrebou energie s dôrazom na zdravé vnútorné prostredie a využívanie inteligentných meracích systémov pri dosahovaní úspor energie;
- **Integrovaným národným energetickým a klimatickým plánom na roky 2021 – 2030** (schválený Vládou SR v decembri 2019), ktorý stanovil národné ciele do roku 2030. Hlavnými kvantifikovanými cieľmi Integrovaného národného energetického a klimatického plánu v rámci SR do roku 2030 je zníženie emisií skleníkových plynov pre sektory mimo obchodovania s emisiami o 20 %. Využívanie obnoviteľných zdrojov energie na konečnej spotrebe energie je stanovené v roku 2030 vo výške 19,2 % s plnením požadovaného cieľa 14 % obnoviteľných zdrojov energie v doprave. Spracované opatrenia pre dosiahnutie národného príspevku SR v oblasti energetickej efektívnosti ukazujú hodnoty o niečo nižšie (30,3 %) ako je európsky cieľ 32,5 %. Kľúčovými pre dosiahnutie cieľov budú sektory priemyslu a budov. Prepojenosť elektrických sústav sa už teraz pohybuje nad hranicou 50 % a bude taká aj v roku 2030, takže cieľ bude splnený;
- **Stratégiou znižovania energetickej náročnosti budov BSK,** uceleného strednodobého strategického dokumentu na roky 2014-2020, ktorý definuje aktivity Úradu BSK, zamerané na zefektívnenie prevádzkových nákladov, znižovanie nákladov na energie a znižovanie emisií CO2. Úlohou dokumentu je navrhnúť také opatrenia na šetrenie energiou, znižovanie energetickej náročnosti v celom energetickom hospodárstve budov BSK zavádzaním moderných technológií alebo výraznými stavebnotechnickými zmenami, či využitím obnoviteľných zdrojov energií v tých formách, ktoré budú ekonomicky únosné a prijateľné. Základným účelom stratégie je prostredníctvom praktických opatrení navrhnúť optimálne riešenie na dosiahnutie zníženia prevádzkových nákladov na energie pre budovy v majetku BSK.

BSK si uvedomuje aktuálne výzvy v oblasti energetiky. Na vykurovanie a chladenie sa používa takmer 50 % konečnej spotreby energie v Únii, z čoho 80 % sa využíva v budovách. Priemerne 75 % budov v Európe je energeticky neefektívnych. Súčasné tempo obnovy budov v Európe je veľmi nízke a nepostačuje na dosiahnutie cieľa klimatickej neutrality do roku 2050.

Predmetom zámeru obnovy vybraných budov vo vlastníctve BSK je zníženie spotreby primárnej energie o minimálne 30%, čo korešponduje s dosiahnutím merateľného ukazovateľa výziev na čerpanie EÚ fondov. Ďalšia významná úspora je v podobe šetrenia nákladov, nakoľko náklady na energie sa v rámci objektov VÚC pohybujú v rádoch miliónov EUR (v roku 2019 to bolo približne 5,6 mil. EUR). Jednotlivé opatrenia (zateplenie stien a striech, výmena výplní) môžu priniesť úspory nákladov až do výšky 40 %.

BSK plánuje realizovať zámery obnovy vybraných budov z prostriedkov Plánu obnovy a odolnosti SR v rámci Komponentu 2 - Obnova budov, kde je alokovaných 120 mil. EUR.

Vybrané budovy vo vlastníctve BSK so zámerom obnovy:

- SOŠ Polygrafická
- SOŠ Bullova
- DSS prof. K. Matulaya
- Gymnázium Ivana Horvátha
- Gymnázium L. Novomeského
- Gymnázium Hubeného
- DSS Kampino
- HA Mikovíniho
- OA Račianska
- SPŠ Drieňová
- SŠ Tokajícka

Súčasný stav

V súčasnosti prebieha obnova a rekonštrukcia SOŠ Bullova a Gymnázium Hubeného a pripravuje sa podanie žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (ďalej aj „žiadosť“). SOŠ Polygrafická je v stave vyhlásenia verejného obstarávania na zhotoviteľa obnovy a pred podaním žiadosti o poskytnutie prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Zvyšné objekty sú v stave termografického a statického zamerania, vypracovania tepelno-technického posudku a celkovej pasportizácie. Následným krokom je vypracovanie dokumentácie realizácie stavby.

BSK pre účel vypracovania dokumentácie realizácie stavby pre zvyšné ostávajúce objekty podpísal Zmluvy o dielo so Stavebnou fakultou Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, dňa 16.3.2023. Dodacia doba je nastavená spôsobom 1 dokumentácia každých 40 dní, pričom po ukončení projekčných prác podá BSK žiadosť o stavebné povolenie/ohlásenie stavby a následne žiadosti o financovanie z Plánu obnovy.

Projektový list

Operačný program: Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky

Komponent: Komponent 2 – Obnova budov

Reforma/investícia: Investícia 2 - Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov

Kód výzvy: 02I02-29-V01

Dátum vyhlásenia Výzvy: 30.06.2022

Ciele BSK, súladné s cieľmi Výzvy:

- dosiahnutie minimálne 30% úspor primárnej energie na základe tepelno-technickej obnovy vybraných objektov vo vlastníctve BSK;
- obnova budov vo vlastníctve BSK pri súčasnom zlepšení ich energetickej hospodárnosti;
- zmiernenie dopadov na zmenu klímy.

Aktivity BSK:

1. energetické aktivity: zateplenie obvodových stien a striech objektov, sanácia vlhkosti, výmena zdroja tepla a teplej vody, výmena okien, nová hydroizolácia;
2. aktivity súvisiace so stavebno-technickou obnovou budovy: obnova stavebných konštrukcií budovy, ktorá nemá vplyv na energetickú hospodárnosť budovy, odstránenie a likvidácia nebezpečného odpadu, zvýšenie mobility a debarierizácia, vnútorné rozvody inžinierskych sietí okrem vykurovania a teplej vody.

Cieľové skupiny:

- obyvatelia Bratislavského samosprávneho kraja, pri naplnení celkového cieľa projektov - zmiernenie dopadov na zmenu klímy;
- užívatelia obnovených budov;
- klienti a personál domovov sociálnych služieb;
- zamestnanci a študenti stredných škôl.

Výstupy projektu:

- úspora primárnej energie budov;
- zlepšenie tepelnej ochrany
- zlepšenie technických zariadení slúžiacich pre vykurovanie, prípravu teplej vody, vetranie, chladenie a osvetlenie budovy
- doplnkové rekonštrukčné práce (zvýšenie mobility a debarierizácia, implementácia zelených opatrení)

Financovanie:

Zdroj podpory: Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, zriadený Nariadením EÚ č. 2021/241. Maximálna miera podpory je 100% z celkových oprávnených výdavkov na realizáciu projektu.

Spolufinancovanie z rozpočtu BSK: žiadne, prípadne dofinancovanie stavebných prác, ktoré nespadajú do oprávnenosti výdavkov finančného mechanizmu, ale je nevyhnutné ich realizovať.

Celkový rozpočet projektov: určený na základe vypracovaných projektových dokumentácii s výkazom výmer.

Trvanie projektov: v zmysle vyhlásenej Výzvy je možné financovať všetky výdavky, ktoré vznikli od 01.02.2020 do 31.12.2025.